

saa stort et Gode som vel muligt, det er fuldstændigt i sin Orden. Men det er mig ufatteligt, at den højtærede Justitsminister, naar et saadant Andragende kommer, ikke svarer: Denne Sag vedrører ikke mig. Thi den vedrører jo ikke Ministeriet. Ministeriet har kun med den Ting at gøre, at der i en bestemt Kreds anbringes et Apotek. Om det kommer til at ligge i det Hus eller det Hus, kan være Ministeriet ganske ligegyldigt, ligeledes, om det kommer til at ligge i een Del af denne Kreds eller i en anden, thi der er jo ingen, der er mere interesseret i at faa Apoteket anbragt paa det rette Sted end den, der skal have Apoteket, og han skal sandelig nok sørge for, at det kommer til at ligge paa et saadant Sted, at han faar det størst mulige Klientel. Det kunde interessere mig at faa at vide, hvor mange Underskrifter der egentlig findes paa dette Andragende, men i og for sig er det et mindre væsentligt Punkt. Der er kun een Maade, paa hvilken et Ministeriums Afgørelser kunne være ganske upaavirkede af private Hensyn, og det er, ved at Ministeriet svarer, at denne Sag vedrører ikke Ministeriet, thi det har sin store Betydning, at et Lands øverste Administration er saa uafhængig som vel muligt af private Interesser af denne Natur. Det er jo en ret almindelig Opfattelse her i vort Land, som alle maa være med til at faa slaaet ned, at Bekendtskab spiller sin store Rolle i Administrationen, ja, Ministrene selv ere ingenlunde varsomme med at give denne Opfattelse direkte Medhold. Derfor gælder det om, naar Forholdet er saaledes, at alle forene sig om at slaa dette ned, for det er til største Skade for Samfundet i sin Helhed. Der maa være ubetinget Tillid til den højeste Administrations Uafhængighed ved saadanne Afgørelser.

Med Hensyn til Censur og Teaterprivilegier fremsatte den højtærede Justitsminister en Række Betragtninger, som i det store og hele, tror jeg, vil vinde Bifald hos den store Del af Landets Befolkning. Med Hensyn til Teatercensuren kan der ganske vist være nogle Bemærkninger at gøre. Jeg er ikke ganske enig med den højtærede Minister i den Betragtning, at et bestemt Digterværk virker stærkere, mere umiddelbart fra Scenen end ved Læsning, thi Fantasien sættes ved Læsning i en ganske anderledes stærk Bevægelse end ved scenisk Fremstilling, og Virkningen, hvad enten den er af det gode eller slette, kan derfor ved Læsning være langt stærkere end ved scenisk Fremstilling. Men i

det store og hele, tror jeg, at den højtærede Ministers Betragtning er rigtig. Den højtærede Minister forekommer mig alligevel at skyde dette Spørgsmaal: Censur, noget bort, den højtærede Minister sagde: Det er Censur, det er Censur og det er Censur! Ja, men dertil vil jeg svare: Censur er ikke en uafhængig Institution, Censuren tilvejebringes dog ved Hjælp af Justitsministeriet, og for saa vidt der er noget at anke over, og Justitsministeren selv skulde føle det, maatte dog Justitsministeren, forekommer det mig, gribe ind. Nu finder jeg den Anklage, der er rettet her i Tinget mod den nuyærende Censur, at være ganske forfejlet, og den bliver særlig forfejlet derved, at der skydes over Maalet. Men det har sin store Betydning for Befolkningen, at Censurvæsenet bliver ordnet paa en god Maade, og det er sikkert en meget for stor Myndighed, der er lagt i en enkelt Mands Haand, at lade ham skalte og valte paa dette Omraade, som han vil. Men har man end kunnet fremdrage Anker mod Censur, tror jeg, den store Del af Befolkningen alligevel vil slutte sig til mange af de Afgørelser, han har truffet. Hvad særlig det enkelte Stykke „Karen Borneman“ angaar, vil jeg sige, at ogsaa der gælder det, at en Fremstilling paa Scenen ikke virker saa stærkt som Læsningen. Jeg tror det ikke, der skal i alt Fald meget dygtige Skuespillere dertil. Jeg tror, at den Skade — jeg siger det selvfølgelig kun til den Del, som opfatter det som en Skade —, der kan gøres ved et saadant Stykke, er for intet at regne mod den Skade, der her i flere Aar er gjort ved Opførelsen af franske Farcer af et Indhold, saa Guderne maa sig forbarme. Og naar det gælder om — og det gælder det om — ved Censurvæsenet at beskytte det teaterbesøgende Publikum, som møder der, ogsaa med Børn, forundrer det mig i allerhøjeste Grad, at man ikke har grebet noget ind der, for hvad der er blevet budt, overskrider langt det tilladeliges Grænser, og den Skade, disse Farcer gøre, er langt større, end den, der kan gøres ved Hjælp af „Karen Borneman“. Thi det Antal Mennesker, som kommer paa vilde Veje ved saa letfærdigt Komediespil som det, de franske Farcer indeholde, er dog langt større end det, der kommer paa vilde Veje ved de Stykker, der gaa ud paa at ombytte Ægteskabet med fri Forbindelser.

Den højtærede Justitsministers Betragtninger med Hensyn til Teaterprivilegier glædede mig, idet der var mange gode og sunde Bemærkninger deri. Jeg